

Sarajevo, 11.06.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
04.06.2018.- 08.06.2018.

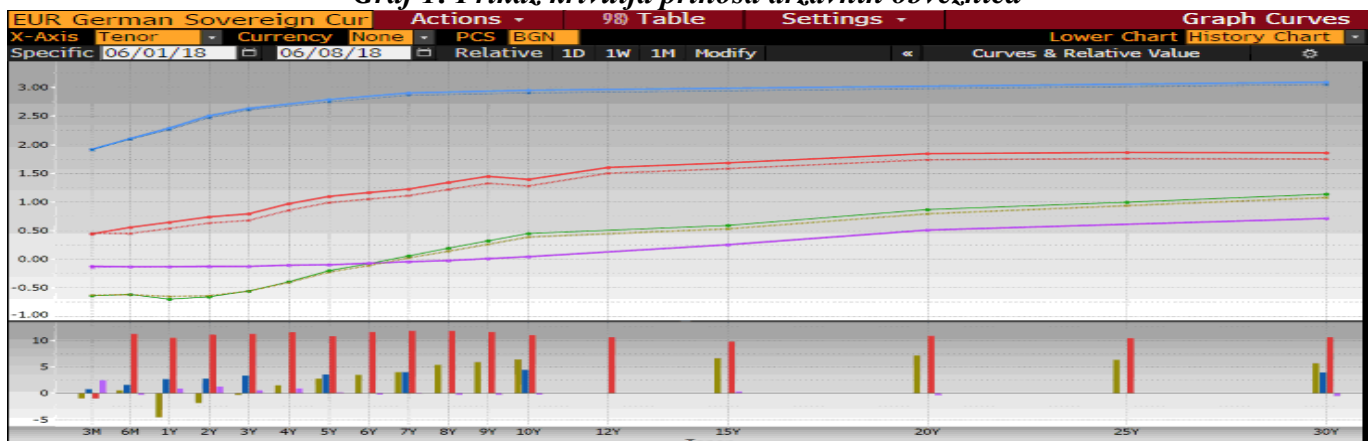
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	1.6.18	-	8.6.18	1.6.18	-	8.6.18	1.6.18	-	8.6.18	1.6.18	-	8.6.18
2 godine	-0,63	-	-0,65	2,47	-	2,50	0,65	-	0,74	-0,13	-	-0,12
5 godina	-0,22	-	-0,20	2,75	-	2,78	0,99	-	1,09	-0,10	-	-0,10
10 godina	0,39	-	0,45	2,90	-	2,95	1,28	-	1,39	0,05	-	0,05

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	1.6.18	-	8.6.18
3 mjeseca	-0,577	-	-0,596
6 mjeseci	-0,624	-	-0,618
1 godina	-0,637	-	-0,676

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 08.06.2018. godine (pune linije) i 01.06.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Trend rasta prinosa sigurnijih obveznica eurozone, odnosno smanjenja italijanskih obveznica nastavljen je i početkom prošle sedmice. Ipak, već u utorak došlo je do korekcije kretanja prinosa sigurnijih obveznica, dok su prinosi italijanskih obveznica ponovo povećani, nakon što je novi premijer zemlje g. Conte u prvom govoru pred Parlamentom ponovio da će novoizabrana Vlada provoditi radikalne programe, koji se baziraju na fiskalnoj ekspanziji. Ipak, zbog špekulacija koje su se pojavile na tržištu oko mogućnosti povećanih zahtjeva za napuštanjem eurozone nakon što su „populističke“ stranke u Italiji formirale koaliciju, bitno je napomenuti da je Conte potvrdio da „napuštanje eurozone nikada nije bila tema za raspravu“. Takođe, krajem sedmice Ministar finansija Italije Tria je izjavio da je nova Vlada „jasna i jednoglasna“ u želji da zadrži zemlju unutar eurozone, kao i da planira da u fokus stavi smanjenje nivoa duga. Uprkos tome, prinosi obveznica eurozone su bilježili volatilna kretanja tokom protekle sedmice. Iako je na sedmičnom nivou zabilježen rast prinosa većine obveznica eurozone, taj rast je najviše bio izražen kod italijanskih obveznica, gdje su prinosi obveznica kraćeg i srednjeg roka dospijeca povećani za preko 60 baznih poena, dok je prinos dugoročnijih obveznica zabilježio rast od preko 40 baznih poena. Na rast prinosa sigurnijih obveznica uticaj su imale izjave zvaničnika ECB, naročito glavnog ekonomiste

ECB Praeta, koji je signalizirao da bi prva runda formalnih pregovora, u vezi s procesom okončanja kvantitativnih olakšica, trebalo da započne na sjednici ECB, koja se održava 14. juna.

Proteklu sedmicu je obilježila i nepotvrđena informacija da je direktor Deutsche Bank AG g. Achleitner u pregovorima s najvećim dioničarima ove banke o mogućnosti spajanja Deutsche Bank s Commerzbank AG. Iako ova vijest nije potvrđena, slična ideja je i ranije postojala, ali nikada nije realizovana. Ovakve informacije dolaze nakon što je glavni finansijski direktor Deutsche Bank James von Moltke nagovijestio da će finansijski izvještaji ove banke vjerovatno pokazati da je u drugom kvartalu tekuće godine ponovo zabilježen pad prihoda.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – EZ (kvartalno)	I kvartal	0,4%	0,4%	0,7%
2.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	JUN	18,5	9,3	19,2
3.	PMI kompozitni indeks – EZ	MAJ	54,1	54,1	55,1
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	APR	2,4%	2,0%	2,1%
5.	Maloprodaja – EZ (G/G)	APR	1,7%	1,7%	1,5%
6.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	MAJ	-101,3	-83,7	-86,7
7.	GDP – Grčka (kvartalno)	I kvartal	0,3%	0,8%	0,2%
8.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	APR	5,1%	1,9%	4,6%
9.	Bilans budžeta – Belgija (u milijardama EUR)	MAJ	-	-4,517	-3,715
10.	Stopa inflacije – Holandija	MAJ	1,3%	1,9%	0,7%
11.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	APR	3,6%	-0,1%	2,9%
12.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	APR	2,8%	2,0%	3,8%
13.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	APR	2,9%	2,1%	1,9%
14.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	APR	-	3,9%	7,2%
15.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	APR	3,7%	3,0%	0,5%
16.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	APR	-	5,0%	3,3%

SAD

Prinosi američkih obveznica su povećani tokom protekle sedmice za 3 do 5 baznih poena, te je zabilježeno povećanje nagiba američke krive prinosa. Proteklu sedmicu su obilježile informacije o pooštrenju odnosa između SAD i njihovih trgovinskih partnera, odnosno najave EU i Kanade da će uvesti kontra mjere, nakon što su SAD prema njima aktivirale tarife na uvoz aluminija i čelika.

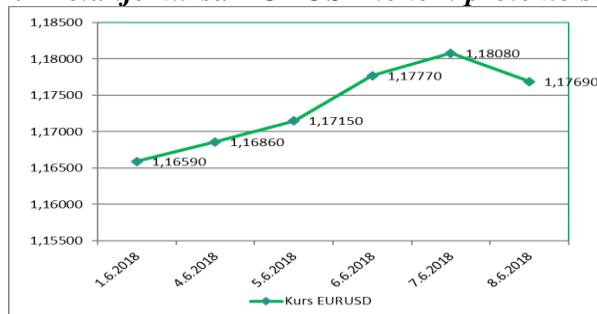
S obzirom na to da se tokom ove sedmice održava redovni sastanak FOMC-a na kojem će najvjerojatnije doći do povećanja referentne kamatne stope za 25 baznih poena, na nivo od 1,75% do 2,00%, kreatori monetarne politike SAD su bili tradicionalno suzdržani u davanju izjava. Značajna pažnja investitora će biti posvećena i objavljivanju redovnih Fedovih prognoza, odnosno broju povećanja referentne kamatne stope tokom ove godine. Martovske prognoze su navodile tri povećanja. Pored navedenog, pažnja investitora je usmjerena i na sastanak G7 kao i na sastanak predsjednika SAD i Sjeverne Koreje, koji bi trebalo da se tokom ove sedmice održi u Singapuru.

Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	ISM indeks uslužnog sektora	APR	57,7	58,6	56,8
2.	PMI indeks uslužnog sektora	APR	55,7	56,6	54,6
3.	Fabričke porudžbine (M/M)	APR	-0,5%	-0,8%	1,7%
4.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	APR	-	-1,6%	-1,7%
5.	Trgovinski deficit (USD milijardi)	APR	-49,0	-46,2	-47,2
6.	Broj inicijalnih zahtjeva nezaposlenih za pomoć	2. JUN	220.000	222.000	223.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1659 na nivo od 1,1769.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice



VELIKA BRITANIJA

Član MPC BoE McCafferty je izjavio da je ekonomski rast u Velikoj Britaniji sporiji nego što se očekivalo, što je rezultat neizvjesnosti oko Brexita. McCafferty, koji je na sjednici održanoj prošlog mjeseca glasao za povećanje referentne kamatne stope, smatra da će se inflatorni pritisci početi izgrađivati u narednih nekoliko godina. Prema njegovom mišljenju, ukoliko se nastave povećavati inflatorna očekivanja, to bi moglo voditi fundamentalnim promjenama u ponašanju, a što bi moglo doprinijeti i ubrzanju promjeni inflacije. Udio građana Velike Britanije koji očekuju da će kamatne stope bilježiti rast u narednih 12 mjeseci je smanjen, prema istraživanju koje je u petak objavila BoE. Iz BoE je saopšteno da 51% ispitanika, u istraživanju koje je provedeno od 4. do 8. maja prije sastanka BoE koji je održan 10. maja, očekuje da bi kamatne stope mogle rasti u narednih 12 mjeseci, dok je njihov udio u istraživanju iz februara iznosio 58%. Inflatorna očekivanja za narednih 12 mjeseci su ostala stabilna i iznose 2,9%, pokazalo je istraživanje BoE. Istraživanje Reutersa je pokazalo da ekonomisti očekuju rast referentne kamatne stope u augustu, ali se i dalje čeka potvrda o stanju ekonomije Velike Britanije s početka 2018. godine. Viceguverner BoE Ramsden je izjavio da skoriji podaci podržavaju stavove BoE da je oštro usporenje rasta s početka 2018. godine privremeno.

Zakonodavci će u ovoj sedmici glasati o planu premijerke May, vezano za Brexit. Glasanje može povećati vjerovatnoću "mekog" Brexita, što će pozitivno uticati na GBP. Ipak, ovo glasanje može pojačati sumnje oko toga da li će May i dalje ostati zadužena za ove aktivnosti. Ministar finansija Hammond je izjavio da favorizuje pristup saradnje prije nego pristup sukobljavanja, o pitanju pregovora oko Brexita, odbacujući sugestije njegovog kolege Johnsona da bi taktika u stilu Trumpa produkovala bolje rezultate u pregovorima.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI građevinski sektor	MAJ	52,0	52,5	52,5
2.	PMI uslužni sektor	MAJ	53,0	54,0	52,8
3.	PMI kompozitni indeks	MAJ	53,4	54,5	53,2
4.	Halifax cijene kuća (M/M)	MAJ	1,0%	1,5%	-3,1%
5.	Inflatorna očekivanja za narednih 12 mjeseci	MAJ	-	2,9%	2,9%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je u odnosu na USD aprecirala. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87373 na nivo od 0,87773, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3346 na nivo od 1,3405.

JAPAN

U petak su objavljeni finalni podaci za prvi kvartal tekuće godine, koji su pokazali da je privreda Japana u ovom periodu zabilježila kontrakciju od 0,2%, što je lošiji podatak od revidirane ekspanzije zabilježene u prethodnom kvartalu (0,1%). Posmatrano na godišnjem nivou japanska privreda je, takođe, zabilježila kontrakciju od 0,6%, dok je prethodno zabilježena ekspanzija od 0,6%. Istraživanja su pokazala da ekonomisti vjeruju da će Japan spriječiti recesiju, s obzirom na to da smatraju da je pad privrednih aktivnosti u prvom kvartalu uzrokovan privremenim faktorima poput vremenskih nepogoda i slabih berzi. Japanske poslovne novine Nikkei protekle sedmice su objavile vijest da će BoJ, na sjednici koja će se održati ove sedmice, razmotriti smanjenje prognoza kretanja inflacije za tekuću fiskalnu godinu, kao i za naredni period.

Zamjenik guvernera BoJ Wakatabe je izjavio da BoJ ne razmatra kupovinu američkih trezorskih zapisa u slučaju potrebe za dodatnim monetarnim stimulansima u Japanu. On je dodao i to da ne misli da će BoJ odmah početi s prodajom državnog duga kada odluči izaći iz programa kvantitativnih olakšica te istakao da će prvo izvršiti operacije za prevazilaženje viška likvidnosti.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

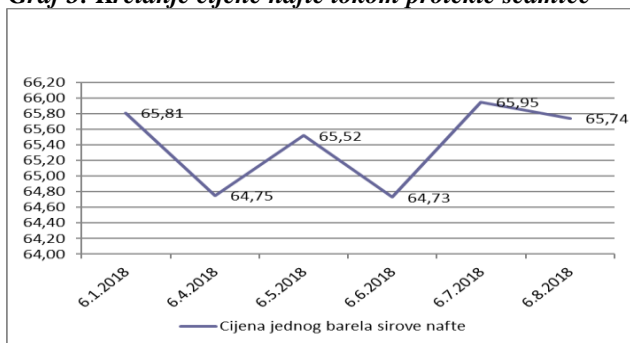
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) F	I kvartal	-0,1%	-0,2%	0,1%
2.	GDP (G/G) F	I kvartal	-0,4%	-0,6%	0,6%
3.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	APR	742,3	573,8	1.190,7
4.	Tekući račun (u mlrd JPY)	APR	2.076,5	1.845,1	3.122,3
5.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	MAJ	-	1.254,5	1.256,0
6.	Monetarna baza (G/G)	MAJ	-	8,1%	7,8%
7.	Vodeći indeks P	APR	105,6	105,6	104,5
8.	Koicidirajući indeks P	APR	117,8	117,7	116,0
9.	PMI indeks uslužnog sektora	MAJ	-	51,0	52,5
10.	PMI kompozitni indeks	MAJ	-	51,7	53,1
11.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	APR	1,3%	0,8%	2,0%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa 127,72 na nivo od 128,93. Takođe, JPY je blago deprecirao u odnosu na USD te je kurs USDJPY neznatno povećan s nivoa od 109,54 na nivo od 109,55.

NAFTA I ZLATO

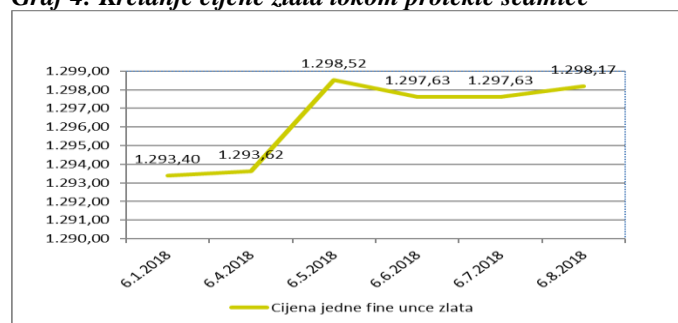
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 65,81 USD (56,45 EUR) te je tokom protekle sedmice bilježila volatilno kretanje, ali u relativno uskom rasponu. Faktori koji su uticali na ovakvo kretanje cijene nafte bile su špekulacije o tome da će zemlje članice OPEC-a i Rusija povećati obim proizvodnje ovog energenta, koje će biti praćeno značajnim smanjenjem izvoza nafte iz Venecuele i Irana. Tokom protekle sedmice objavljena je informacija o tome da su američke zalihe nafte neočekivano povećane za 2,1 miliona barela na sedmičnom nivou, dok su učesnici na tržištu očekivali njihovo smanjenje za tri miliona barela. Pored toga, broj aktivnih bušotina nafte u SAD je povećan tokom protekle sedmice na najviši nivo od marta 2015. godine na 862. Međutim, iako se proizvodnja nafte u SAD nalazi na rekordno visokom nivou od oko 10,8 miliona barela nafte na dnevnom nivou, analitičari predviđaju da bi moglo doći do usporenja tempa ovog rasta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 65,74 USD (55,86 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice



Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.293,40 (1.109,36 EUR). Političke neizvjesnosti u Italiji, su početkom protekle sedmice podstakle rast tražnje za sigurnijim investicijama te je tokom trgovanja u utorak cijena ovog plemenitog metala povećana za oko 5 USD. Međutim, učesnici na tržištu zlata su tokom protekle sedmice bili veoma oprezni, jer su u iščekivanju rezultata sastanaka tijela koja kreiraju monetarnu politiku nekoliko najvećih svjetskih centralnih banaka, Feda, ECB-a i BoJ. Povećanje referentne kamatne stope koje se očekuje na sastanku Feda je već uključeno u nivo cijene ovog plemenitog metala, ali će pažnja investitora biti usmjerena na signale o tome kada će ECB završiti program kupovina obveznica. Rast kamatnih stopa ima negativan uticaj na kretanje cijene zlata, ali je njen rast podstaknut geopolitičkim tenzijama, ne samo u Italiji nego između SAD i njihovih trgovinskih partnera. Na zatvaranju londonske berze u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.298,17 USD (1.103,04 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice



Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.